

Sivistyslautakunta

Aika 24.03.2026 klo 16:00 -

Paikka Sonkajärven kirjasto

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
22	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
23	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	3
24	Päätökset ja kirjelmät	4
25	Kirjaston maksut ja korvaukset	5
26	Sonkajärven lukion lukuvuosimaksujen asettaminen kolmansien 8 maiden kansalaisille	8
27	1.-3.-luokkalaisten kesäkerhon toimintaohjeet ja kriteerit	9
28	Aloite, Sukevalaisten lasten kesäkerho	10
29	Muut asiat	11

Koollekutsuja Laura Heiskanen

Sivistyslautakunta

24.03.2026

22

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 24.03.2026

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta

24.03.2026

23

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 24.03.2026

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Osvald Ryhänen ja Mervi Suutarinen.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta

24.03.2026

24**Päätökset ja kirjelmät**

Sivistyslautakunta 24.03.2026

1. Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 16.3.2026; Koulunkäynninohjaajan täyttölupa
2. Kirjastotoimenjohtajan viranhaltijapäätökset 17.3.3036
3. Valtionavustuspäätös LVV-U/23121/2026; Liikettä yhdessä – hyvinvointia ja osallisuutta Sonkajärvellä

Päätösesitys

Merkitään edellä mainitut päätökset ja kirjelmät tiedoksi. Sivistyslautakunta ei käytä otto-oikeuttaan viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Sivistyslautakunta:

25**Kirjaston maksut ja korvaukset**

Sivistyslautakunta 24.03.2026

111/02.05.00.00/2026

Valmistelija: kirjastotoimenjohtaja

Laissa yleisistä kirjastoista (1492/2016 § 12) todetaan kirjastossa perittävistä maksuista seuraavaa:

- kirjaston omien aineistojen käyttö, lainaus ja varaaminen sekä ohjaus ja neuvonta on maksutonta
- kunta voi periä myöhässä palautetuista aineistoista, varatun aineiston noutamatta jättämisestä ja muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista yleisen kirjaston suoritteista kohtuullisen, enintään suoritteen tuottamisesta kunnalle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää vastaavan maksun

Sonkajärven kunnankirjaston maksut on päivitetty edellisen kerran vuonna 1.1.2021 (sivistyslautakunta 08.12.2020 § 71). Maksut on syytä tarkastaa vastaamaan sekä lainsäädännön että kustannustason, kuten postituskulujen, muutosta 1.4.2026 alkaen. Samalla käytäntöjä yhdenmukaistetaan muissa Rutakko-kirjastoissa käytössä olevia maksuja ja käytänteitä vastaaviksi.

Esitetyt uudet maksut ovat seuraavat:

Sonkajärven kunnankirjaston maksut, laskutus ja korvaukset 1.4.2026 alkaen**Myöhästymismaksut**

Maksut alkavat kertyä pikalainoista ja muista lyhytaikaisista lainoista heti eräpäivän jälkeen, muusta aineistosta 3 vrk:n kuluttua eräpäivästä.

- myöhästymismaksu 0,30 € / laina / kalenteripäivä, enintään 20 € / asiakas

Lasten ja nuorten aineistosta ei peritä myöhästymismaksua.

Muistutus ja laskutus

Muistutukset varatusta aineistosta

- varatusta aineistosta lähetetään 1. muistutus heti eräpäivän jälkeen, maksu 1,50 €. Toinen muistutus lähetetään 14 vrk:n kuluttua eräpäivästä ja korvauslaskelma 28 vrk:n kuluttua. Lasten ja nuorten aineistosta ei peritä muistutusmaksua.

Muistutukset muusta aineistosta

- pikalainoista ja muista lyhytaikaisista lainoista 1. muistutus lähetetään heti eräpäivän jälkeen.
- muusta aineistosta 1. muistutus lähetetään 7 vrk:n ja 2. muistutus 28 vrk:n kuluttua eräpäivästä.

Palauttamattomasta aineistosta lähetetään korvauslaskelma 56 vrk:n kuluttua eräpäivästä. Lasku lähetetään aikaisintaan 70 vrk:n kuluttua eräpäivästä. Hoitamattomat maksut ja korvaukset siirretään perintään.

Lainausoikeuden menettää, kun velkasaldo on vähintään 10 euroa.

Muut maksut

Kirjastokortin uusiminen	2,00 €
Kirjastokortin uusiminen, lapset	1,00 €
Aineiston varaaminen, <i>oma aineisto ja seutulainat</i>	0,00 €
Noutamaton varaus, <i>oma aineisto ja seutulainat</i>	1,00 €
Kaukopalvelutilaukset	
- yleisistä kirjastoista, jotka eivät peri kaukolainamaksua	4,00 €
• kirjastoista, jotka perivät kaukolainamaksun, lähettäjäkirjaston perimä maksu	enintään 13,00 €
• muille kirjastoille lähetetyt kaukolainat	15,00 €
• noutamaton kaukolainavaraus	kaukolainamaksu
Laskutettu aineisto, laskutuslisä	3,00 €
Valokopio, mustavalkoinen/värikopio A4	0,50 / 0,70 €
Valokopio, mustavalkoinen/värikopio A3	0,90 / 1,10 €
Skannaus A4	1,00 €
Skannaus A3	1,50 €

Korvaus vahingoittuneesta tai kadonneesta aineistosta tai aineiston suojakotelosta

- DVD- ja Blu-ray- ja äänikirjan kotelo 2,00 €
- cd-levyn kotelo 1,00 €

Kadonnut tai vahingoittunut aineisto korvataan käytösääntöjen mukaan.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset

Päätösesitys

Kirjastotoimenjohtaja:

Sivistyslautakunta hyväksyy kirjaston uudet maksut ja korvaukset 1.4.2026 alkaen. Maksuissa ja korvauksissa on huomioitu sekä lainsäädännön että kustannustason muutokset ja samalla yhdenmukaistetaan Sonkajärven kunnankirjaston käytäntöjä muissa Rutakko-kirjastoissa käytössä olevia maksuja ja käytänteitä vastaaviksi.

Päätös

Sivistyslautakunta:

26**Sonkajärven lukion lukuvuosimaksujen asettaminen kolmansien maiden kansalaisille**

Sivistyslautakunta 24.03.2026

89/12.00.01.00/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Eduskunta on hyväksynyt lain, jonka mukaan toisen asteen koulutukseen, sekä ammatilliseen että lukiokoulutukseen, otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen. Lainsäädäntö on hyväksytty ja astuu voimaan suunnitellusti 1.8.2026.

Lukuvuosimaksut koskevat opiskelijoita, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen. Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista vaan säädetty lainsäädännössä. Maksu koskee koulutusta kaikilla kielillä.

Lukuvuosimaksuvelvolliset

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat kolmansien maiden kansalaiset, eli sellaiset henkilöt, jotka eivät ole EU-jäsenvaltion eikä Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaisia. Myös opiskelijoiden oleskeluluvan peruste vaikuttaa velvollisuuteen, mutta kotikunnalla ei ole merkitystä maksun määrään.

Poikkeukset lukuvuosimaksuvelvollisuudesta:

- Pysyvän tai jatkuvan oleskeluluvan haltijat (tietyin rajoituksin)
- Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on Euroopan unionin sininen kortti tai EU-oleskelulupa
- Vaihto-opiskelijat, joiden oleskelulupa on enintään vuoden mittainen
- Henkilöt, joilla on oleskelulupa tilapäisen suojelun perusteella (esimerkiksi Ukrainasta)
- Kansainvälistä suojelua saaneet
- Oppivelvolliset opiskelijat
- Henkilöt, jotka osallistuvat tilauskoulutukseen.

Alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tullut lapsi tai nuori on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan. Huoltajan tai lapsen oleskeluluvan lajilla (A vai B) ei ole merkitystä. Opintonsa toisella asteella oppivelvollisena aloittanut saa suorittaa opintonsa loppuun maksuttomasti aina sen vuoden loppuun asti, kun hän täyttää 20 vuotta.

Lukuvuosimaksun suuruuden määrittää koulutuksen järjestäjä, joka myös perii maksun. Lainsäädännössä on asetettu seuraavat lähtökohdat hinnan asettamiseksi lukiokoulutuksessa:

Koulutuksen järjestäjä päättää maksun suuruuden, joka on vähintään koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen. Jos lukiokoulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta on alhaisempi, on lukuvuosimaksun suuruus vähintään sen suuruinen.

On tarkoituksenmukaista, että perittävä maksu vastaa koulutuksen järjestämisestä aiheutuvia todellisia kustannuksia. Tämän vuoksi esitetään, että lukuvuosimaksun suuruus asetetaan valtiovarainministeriön ja opetushallituksen vahvistaman keskimääräisen yksikköhinnan tasolle. Vuonna 2026 lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta on 8 953,47 euroa. Maksulla katetaan opetuksen järjestämisestä aiheutuvia menoja.

Lukuvuosimaksupäätös on voimassa koko opintojen ajan. Opiskelijoille on tiedotettava lukuvuosimaksun määräytymisestä etukäteen. Koulutuksen järjestäjän on laadittava periaatteet maksun palauttamisesta tai hyvittämisestä tilanteissa, kuten opintojen keskeytyessä.

Lukuvuosimaksu peritään, kun opiskelupaikka on myönnetty. Koulutuksen järjestäjät saavat tiedot opiskelijoiden oleskelulupaperusteista Maahanmuuttoviraston kautta. Lukuvuosimaksun suorittaminen on edellytys opetukseen osallistumiselle.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat neutraalit

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Sivistyslautakunta päättää, että:

1. Sonkajärven lukiossa otetaan käyttöön lukuvuosimaksu EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille 1.8.2026 alkaen.
2. Lukuvuosimaksun suuruudeksi vahvistetaan vuosittain voimassa oleva lukiokoulutuksen keskimääräinen yksikköhinta. Vuonna 2026 yksikköhinta on 8 953,47 euroa.
3. Lukuvuosimaksua sovelletaan niihin EU- ja ETA-alueen ulkopuolisiin
4. opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen, ja joilla ei ole laissa säädettyä maksuvapautusperustetta.
5. Lukuvuosimaksu ei sisällä kannettavaa tietokonetta, oppikirjoja, muita opiskelumateriaaleja eikä koululounaita
6. Lukuvuosimaksu ei sisällä maahantuloon liittyvää terveystarkastusta.
7. Sivistyslautakunta valtuuttaa sivistystoimen esihenkilön organisoimaan lukuvuosimaksun perimiseen liittyvät käytännöt sekä toimintaperiaatteet, joita sovelletaan maksettujen lukuvuosimaksujen palauttamiseen ja lukuvuosimaksujen hyvityksiin esimerkiksi opintojen keskeytyessä.
8. Sivistyslautakunta valtuuttaa sivistystoimen esihenkilön päättämään lukuvuosimaksujen hinnantarkistuksista uusille opiskelijoille vuosittain voimassa olevaan lukiokoulutuksen keskimääräiseen yksikköhintaan perustuen.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta

24.03.2026

27

1.-3.-luokkalaisten kesäkerhon toimintaohjeet ja kriteerit

Sivistyslautakunta 24.03.2026

106/12.01.09/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Kunnanvaltuusto on myöntänyt 10 000 € määrärahan koululaisten kesäkerhon järjestämiseen (15.12.2025/§ 98). Sivistyslautakunta laatii kesäkerholle tarvittavat toimintaohjeet ja kriteerit.

Kesäkerho järjestetään, jos ilmoittautuneita on vähintään kahdeksan. Kesäkerhoon voivat ilmoittautua sonkajärveläiset luokkien 1–3 oppilaat. Kesäkerhon toiminta-aika on arkipäivisin 1.–30.6.2026 klo 6.45–16.15, ja järjestämispaikka on Sonkajärven koulukeskus. Kerhotoiminta on maksutonta, ja toimintaan sisältyy lämmin ruoka. Huoltajat huolehtivat tarvittaessa aamu- ja välipalan kotoa mukaan.

Kesäkerho sisältää ohjattua toimintaa sekä vapaamuotoista leikkiä. Pääpaino on aktiivisessa liikkumisessa (ulkoilu, liikunta, pelit ja leikit) pääsääntöisesti ulkona. Kerhotoiminta järjestetään yhtenäiskoulun piha-alueella ja sadesäällä koulun luokkatilassa tai liikuntahallilla. Yhtenä kerhopäivänä pyritään järjestämään retki lähialueelle.

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat myönteiset.

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat myönteiset.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä kesäkerhon toimintaohjeen ja kriteerit vuodelle 2026.

Päätös

Sivistyslautakunta:

28**Aloite, Sukevalaisten lasten kesäkerho**

Sivistyslautakunta 24.03.2026

104/12.01.09/2026

Valmistelija: Sivistystoimen esihenkilö

Sukevan aluelautakunta ja Sukevan koulun vanhempainyhdistys ovat tehneet sivistyslautakunnalle aloitteen kesäkerhon tarpeen kartoittamisesta Sukevan koulun 1.–3. luokkien oppilaille.

Kunnanvaltuusto (15.12.2025/§ 98) on myöntänyt 10 000 €:n määrärahan kesäkerhon järjestämiseen vuodelle 2026. Kesäkerho järjestetään 1.–3. luokkien oppilaille 1.–30.6.2026 Sonkajärven koulukeskuksella.

Sukevan aluelautakunnan ja Sukevan koulun vanhempainyhdistyksen aloitteessa ehdotetaan kesäkerhon järjestämistä Sukevalla tai vaihtoehtoisesti oppilaiden kuljettamista Sonkajärvellä järjestettävään kesäkerhoon, jos sukevalaisia kesäkerhoon ilmoittautuneita on vähintään viisi. Aloitteessa perustellaan asiaa seuraavasti:

”Sonkajärvi on kahden taajaman kunta. Moni Sukevalla asuva lapsiperhe on tehnyt asuinpaikka valinnan mm. sen perusteella, että Sukevalla on samat kunnalliset lähipalvelut (vaka, opetus) kuin Sonkajärvellä. Lisäksi myös juuri laaditussa ja vahvistetussa kuntastrategiassa painotetaan ”edistämme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia” sekä ”ylläpidämme ja kehitämme laadukkaita kunnallisia palveluita kaikille ikäryhmille molemmissa taajamissa”.

Sukevalaisten lasten vanhemmat käyvät lisäksi töissä esimerkiksi Kajaanissa. Mikäli vanhemmat kuljettaisi lapset itse Sonkajärven kesäkerhoon, menisi lasten kuljettamiseen kohtuuttomasti aikaa ja kerhopäivät venyisivät kohtuuttoman pitkiksi.”

Lapsivaikutusten arviointi:

Päätöksen vaikutukset hyvinvointiin ovat neutraalit.

Päätöksen vaikutukset turvallisuuteen ovat neutraalit.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö

Sivistyslautakunta päättää, että kesäkerhoa ei järjestetä Sukevalla eikä Sukevalta järjestetä kuljetusta Sonkajärven kesäkerhoon. Talousarviossa ei ole varattu määrärahaa kahden kesäkerhon järjestämiseen eikä oppilaskuljetuksiin Sukevan ja Sonkajärven välillä 1.–30.6.2026. Kesäaikaisen kerhotoiminnan järjestäminen ei ole kunnalle lakisääteistä toimintaa. Sukevan koulun oppilaille on tarjottu mahdollisuutta osallistua kesäkerhoon Sonkajärvellä.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Oheismateriaali

Aloite, Sukevalaisten lasten kesäkerho

Sivistyslautakunta

24.03.2026

29

Muut asiat

Sivistyslautakunta 24.03.2026